

Spis treści / Зміст

Wprowadzenie	11
Autorzy opracowania	15
Nota metodologiczna	19
Rozdział I. Migranci z Ukrainy w Polsce	21
1. Ilu jest migrantów z Ukrainy w Polsce?	21
2. Migracje obywateli Ukrainy do Polski w latach 1991–2021	23
2.1. Migracja obywateli Ukrainy do Polski przed 2007 rokiem	24
2.2. Migracja obywateli Ukrainy do Polski w latach 2008–2013	26
2.3. Migracja obywateli Ukrainy w latach 2014–2021	28
3. Opis grupy pod względem językowym	31
Rozdział II. Specyfika funkcjonowania migrantów z Ukrainy w Polsce w czasie pandemii COVID-19	37
1. Restrykcje związane ze stanem zagrożenia epidemiologicznego w Polsce a sytuacja migrantów z Ukrainy	37
2. Pandemia COVID-19 a praktyczne problemy, z którymi borykali się migranci z Ukrainy mieszkający w Polsce	39
Rozdział III. Migranci z Ukrainy na rynku pracy w czasie pandemii	47
1. Rynek pracy w Polsce u progu pandemii	47
2. Sytuacja gospodarcza Polski w okresie pandemii	48
3. Migranci a rynek pracy w czasie pandemii	50
3.1. Migranci z Ukrainy w Polsce wobec kryzysu w czasie pandemii COVID-19	50
3.2. Sytuacja prawno-organizacyjna migrantów na polskim rynku pracy w trakcie pandemii COVID-19	51
3.3. Obawy o utratę pracy i konieczność zmiany sposobu zarabkowania w trakcie pandemii COVID-19	53

3.4. Dyskryminacja przedstawicieli mniejszości etnicznych i językowych a ich sytuacja na rynku pracy	56
Rozdział IV. Stygmatyzacja w edukacji	59
1. Rozwiązania systemowe wspierające edukację dzieci z doświadczeniem migracji w Polsce	59
1.1. Nauka języka polskiego jako drugiego/obcego i zajęcia wyrównawcze	59
1.2. Nauka języka i kultury kraju pochodzenia	61
1.3. Ułatwienia podczas egzaminu ósmoklasisty oraz egzaminu maturalnego ..	62
1.4. Pomoc nauczyciela (asystentki i asystenci międzykulturowi)	62
1.5. Oddziały przygotowawcze	65
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i dyskryminacji w szkole	69
2.1. Edukacja wielokulturowa, edukacja antydyskryminacyjna oraz profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej – wspólny mianownik	71
2.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu, przemocy i dyskryminacji w szkole w praktyce	72
3. Stygmatyzacja dzieci migrantów z Ukrainy w systemie edukacji	77
Rozdział V. Uchodźcy z Ukrainy w Polsce	81
1. Fala uchodźców z Ukrainy w 2022 roku	81
2. Sytuacja uchodźców z Ukrainy na rynku pracy	85
3. Uchodźcy z Ukrainy w polskiej szkole	85
Rekomendacje	89

ІМІГРАНТИ З УКРАЇНИ В ПОЛЬЩІ В УМОВАХ КРИЗ	93
Вступ	95
Біографії авторів	99
Методологія дослідження	103
Розділ I. Імігранти з України в Польщі	105
1. Скільки імігрантів з України перебуває в Польщі?	105
2. Іміграція громадян України до Польщі в 1991–2021 роках	107
2.1. Іміграція громадян України до Польщі до 2007 року	108
2.2. Іміграція громадян України до Польщі у 2008–2013 роках	110
2.3. Іміграція громадян України до Польщі у 2014–2021 роках	112
3. Специфіка групи у мовному плані	116

Розділ II. Специфіка функціонування іммігрантів з України в Польщі в час пандемії COVID-19	121
1. Запровадження обмежень, пов'язаних із надзвичайним епідеміологічним станом, і ситуація іммігрантів з України	121
2. Пандемія COVID-19 і практичні проблеми, з якими стикалися іммігранти з України в Польщі	123
Розділ III. Іммігранти з України на ринку праці в час пандемії	131
1. Ринок праці в Польщі перед пандемією	131
2. Економічне становище Польщі в час пандемії	132
3. Іммігранти та ринок праці в час пандемії	134
3.1. Іммігранти з України в Польщі в умовах кризи в час пандемії COVID-19	134
3.2. Правно-організаційна ситуація іммігрантів на польському ринку праці в час пандемії COVID-19	136
3.3. Страх втратити роботу та зміна способу заробітку в час пандемії COVID-19	137
3.4. Дискримінація представників етнічних і мовних меншин та їхнє становище на ринку праці	140
Розділ IV. Стигматизація в освіті	145
1. Системні рішення для підтримки навчання дітей з досвідом міграції у Польщі	145
1.1. Вивчення польської мови як другої/іноземної та корекційні заняття	145
1.2. Вивчення мови й культури країни походження	147
1.3. Полегшення під час іспиту восьмикласників та іспиту на атестат зрілості	148
1.4. Допомога вчителя (міжкультурні асистенти й асистентки)	148
1.5. Підготовчі класи	151
2. Протидія виключенню та дискримінації у школі	155
2.1. Мультикультурна освіта, антидискримінаційна освіта, запобігання і протидія насильству поміж однолітків — спільний знаменник	157
2.2. Протидія виключенню, насильству й дискримінації в школі на практиці	158
3. Стигматизація дітей іммігрантів з України в системі освіти	163
Розділ V. Біженці з України в Польщі	167
1. Хвиля біженців з України 2022 року	167
2. Становище біженців з України на ринку праці	171
3. Біженці з України в польській школі	172
Рекомендації	175
Bibliografia / Бібліографія	181